

2

EDITORIAL

Coloana a V-a. Mărturisiri complete,
de Alexandru Mironov

4

PERSONAJE

**Personajul în proza fantastică
românească recentă**

O trecere de la numele goale la o nouă
substanță, de Cătălin Badea-Gheracostea

14

DOSAR PKD

Dosar Philip K. Dick, realizat de Cristian Tamaș;
Cine este scriitor de SF?,
de Philip K. Dick; **Philip K. Dick: Un vizionar
printre șarlatani**, de Stanisław Lem; **Navetistul**,
de Philip K. Dick;

60

PROZĂ ROMÂNEASCĂ

Poveste de iarnă, de Aurel Cărășel;
Habitaclu, ziua 12345, de Cristian M. Teodorescu;
Ghereta, de Mircea Liviu Goga; **Pălărierul**,
de Florin Pitea; **Revolta îngerilor**, de Rodica Bretin

95

PROZĂ STRĂINĂ

Dacă tu ai fi fost un dinozaur, iubite,
de Rachel Swirsky
Poveștile cu selkie sunt pentru păguboși,
de Sofia Samatar

104

PROZĂ ROMÂNEASCĂ

Cathy Blue, de Mircea Oprea;
Ultima cursă a lui Kitty Claire,
de Dănuț Ungureanu

138

DOSAR ALEXANDRU UNGUREANU

Remember Alexandru Ungureanu; **Fan Fiction**
Radu Hallipa: Nesfârșita mașină, de Alexandru
Ungureanu; **Arte marțiale moderne (III)**,
de Radu Hallipa

159

PROZĂ ROMÂNEASCĂ

Întoarcerea în moarte, de Oliviu Grăznic

168

PROZĂ STRĂINĂ

Doamna astronaut de pe Marte,
de Mary Robinette Kowal; **Stelele care
așteaptă**, de Aliette de Bodard

201

PROZĂ ROMÂNEASCĂ

Clona-m i-aș, de Doru Stoica;
Banchetul sărmanilor, de Violel Pirligras;
Gloanțe vii, de Irving T. Creve;
Entităț, de Silviu Genescu

229

BANDĂ DESENATĂ

**Aventurile căpitanului Ro: Război în inima
Europei**, de Dodo Niță

230

BASM

„Basmania”, precum în basm, așa și pe Pământ,
de Monica Andronescu

232

PROZĂ ROMÂNEASCĂ

Lunea maniacilor, de Roxana Brînceanu

@ Nemira, 2015

Director de onoare: Alexandru Mironov
Redactor șef: Marian Truță; Layout: Magda Bitay;
Corectură: Ecaterina Derzsi; Coperta: Ana Nicolau, Alexandru Csukor;
Ilustrația copertei © Les Edwards; *Women in space*
Editor: Valentin Nicolau

Tiparul executat de ARTPRINT SRL

ISSN: 1453-2980

PERSONAJUL ÎN PROZA FANTASTICĂ ROMÂNEASCĂ RECENTĂ

**O trecere de la numele goale
către o nouă substanță**

Cătălin Badea-Gheracostea

În România, revirimentul genurilor literare care exploatează fantasticul în toate modalitățile de expresie epică sau – să-l numim cât mai pe scurt – revirimentul fantasticii românești se întâmplă deja de un deceniu. Lăsând editurile și sociologii să găsească măsurile specifice acestui reviriment, ne propunem aici să ridicăm o scală pe dimensiunea literaturității din spațiul fantasticii, folosind un catalog de personaje gândite de teoria și istoria literară ca fiind tipice. Altfel spus, ce s-a întâmplat cu Savantul Nebun, cu Monstrul, cu Făt-Frumos ș.c.l. în scrierile autorilor români de gen. O ultimă precizare înainte de-a începe: deși cataloagele „istorice” sunt scrise pe „clasele” sf, fantasy, basm și horror, dimensiunea literaturității este comună și, deci, vom „comasa” subiecții noștri cu ajutorul implicit al autorilor, foarte puțin preocupați de puritatea generică clamată de teoria din secolul trecut.

Probabil cel mai bun început ni l-a pregătit Liviu Radu, fiindcă el este scriitorul prezent în toate clasele consacrate. De la romanul său de speculație teologică, *Opțiunea*, din 2004, și până la culegerea de povestiri *Golem, Golem*, din 2014, Liviu Radu a mutat sau a făcut să dispară granițe de receptare și a reușit să ocupe o poziție centrală în fantastica românească tocmai ducând până la ultima consecință arta combinatorică și manierismul presupus de teorie în sf, fantasy și horror, a reușit prin crearea unor noi structuri actanțiale pe baza unor vechi personaje. Un exemplu foarte bun este ce a făcut Liviu Radu cu Jack Spintecătorul. Misterul detectivistic și atmosfera epocii victoriene, dublate de prima campanie de presă senzationalistă din istorie, i-au dat lui Liviu Radu suficient material pentru a trata cazul acestui pseudo-personaj cu mai multe mijloace „terapeutice” ficționale: Jack este sau nu este o singură persoană, omorurile sunt sau nu ritualice, iar dacă sunt, motivația lor este soteriologică, numerologică, escatologică, satanistă, se ajunge în Londra victoriană cu sau fără călătorie în timp, salt între universuri etc. Cu alte cuvinte, Liviu Radu este conștient că Jack Spintecătorul, împreună cu secvența spațio-temporală de paradigmă culturală, a devenit un trop în sine și îl folosește ca atare, adică îl resemantizează după bunul plac, trecând nonșalant între sf, fantasy și horror. Cu aceeași atitudine, Liviu Radu se aruncă în elaborarea propriilor sale personaje Waldemar și Taravik, cu care el consfințește sincronizarea deplină a fantasy-ului

românesc cu cel mondial. Început în anii '90, ciclul celor patru cărți cu Waldemar este primul care își propune în literatura română postdecembristă să aducă pe picior de egalitate folclorul românesc – personajele de basm, în speță – ca sursă de inspirație pentru fantasy-ul autohton, nu doar pentru basmul cult – această din urmă direcție nu fusese părăsită niciodată, însă era un joc cu miză închisă. Liviu Radu reușește din nou ca, mai ales prin evoluția personajului său Waldemar – un inginer bucureștean răpit în și apoi dăruit cu lumile unde trăiesc ielele, zmeii, știmatele etc. –, să construiască o foarte verosimilă și coerentă estetic meta-lume, în care pune în paralel și mijlocește contactele – prin aventuri aflate între basm, thriller și fantasy – dintre spațiile ficționale ale unui București al prezentului și zisele lumi fantastice. Waldemar este un erou de basm, dar și de „urban-fantasy”, iar marele câștig al lui Liviu Radu se află în lipsa oricărei fisuri în verosimilitatea personajului său. Într-atât de robust se prezintă Waldemar, că autorul său a găsit necesar să îi dea o contrapondere: l-a scris pe Taravik, anti-eroul. *Armata moliilor* și *La galop prin piramidă* sunt romane de aventuri fantasy („heroic fantasy”: cu zei, magi, dragoni, pegași

vorbitori, sfincși miniatu-
rali etc.) desfășurate în
lumea „reală” din

Opțiunea (cartea care este o Evanghelie indirectă, cu personaje încarnând la propriu divinitatea văzută ca absolutul atributelor sale și Legea Nouă), ceea ce, nu-i așa?, este deja un univers fantastic la puterea a doua. Spuneam că Taravik este un anti-erou, cel puțin în primul roman din seria dedicată lui: curier-mardeiaș bețiv și flecar, i se întâmplă lucruri, este ales să plece în misiuni, i se cere doar să supraviețuiască – și aici se află ajutorul esențial al lui Kostik, pegasul-vorbitor-ciung-de-o-aripă, tovarășul și bidiviul său –, este căsătorit cu Marieța, este spectator la marea bătălie între armatele celor doi magi etc. Taravik joacă rolul lui Taravik, opac la înțelesurile lumii și ale propriei vieți, chiar dacă vorbește față-la-față cu zei, măcar este

simpatic. De-abia în a doua carte, Liviu Radu îl ridică pe Taravik din seria nesfârșită de nume-goale ale personajelor romanelor de aventuri, în pagini de mare finețe psihologică scrise pe un ton dulce-amar, în care antieroul devine erou nu doar salvându-și prietenul Kostik de la moarte, ci arătându-i cum

să nu
îi mai fie frică de ea.

Și înspre sf, în subgenurile istoriei alternative și ucroniei, Liviu Radu și-a exercitat talentul resemantizării prin intermediul personajelor. Rămânem, însă, la opinia că maximul performanței sale l-a dat în triumhiul basm-fantasy-horror, ceea ce nu înseamnă că îi negăm preponderența între creatorii de istorii alternative de la noi, însă tropii specifici necesită o discuție separată.

La polul opus – prin convenție, „opus” – înspre hard sf, îl avem pe Cristian-Mihail Teodorescu. Cele trei volume de proză

sale, cu începere din anii '80; avem, așadar, posibilitatea ca, prin personajele lui Cristian-Mihail Teodorescu, să observăm nu doar evoluția sa proprie, ci și a subgenului cărui i s-a dedicat. Înainte de-a începe, o precizare: Cristian-Mihail Teodorescu își rescrie textele pentru publicarea în volum, stilistic ni se prezintă unitar, ceea ce ne permite să ne concentrăm pe personajele sale fără trepidatii diacronice.

Indiferent la numele pe care le dă personajelor sale, Cristian-Mihail

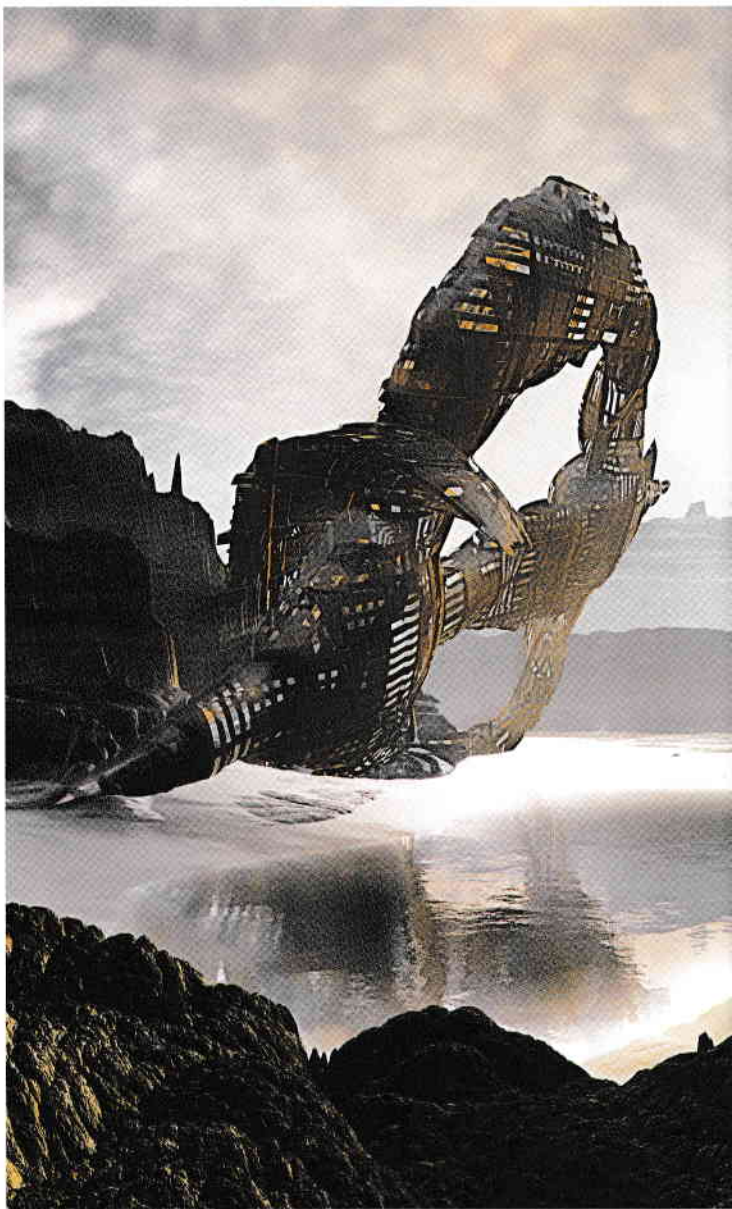
scurtă, *SF Unu*, *SF Doi* și *Senzoriada* i-au apărut în ultima parte a decadei de care discutăm, însă ele conțin cvasitotalitatea scrierilor

scrie proză cu triungiul amoroș format din Savantul Nebun, Femeia Fatală și Anti-Erou, în toate combinațiile și nuanțele posibile de răsturnări de situație și alter(n)ări de roluri, spre rezolvarea conflictului latent dintre personaje – care presupune și rezolvarea unui conflict major de tip „salvarea lumii/variantei de realitate/speciei umane”. La fel ca Liviu Radu, Cristian-Mihail Teodorescu este stăpân pe ceea ce s-a scris în gen înaintea lui și tot așa, nu este cu nimic intimidat. De unde și rescrierea (aparentă) a **Ciberiadei** lui Lem, în *Senzoriada*, cu preluarea personajelor Trurl și Clapauțius, într-un foarte bine condus joc intertextual care maschează – și, vă rog, atenție! – o ambiție de a scrie „cu adevărat” istoria tuturor lucrurilor de pe lume, adică, implicit, de a scrie prin *Senzoriada*, în 2014, sursa *Ciberiadei*, din 1967!

Mai mult decât la oricare alt autor român de SF al momentului, Cristian-Mihail Teodorescu își construiește personajul pentru a folosi „novum”-ul (de la Darko Suvin, „ideea sf” de la Lucian Ionică) și de aceea are nevoie ca personajul să aibă o oarecare familiarizare, chiar o profesionalizare cu/in cercetarea științifică, de unde și experimentele și artefactele rezultate din ele, atotprezente în prozele sale. Ce este interesant la Cristian-Mihail Teodorescu, la fel ca la Liviu Radu în fantasy, este

cum reușește să dea ceva nou, conștient fiind și folosind de data aceasta tradiția științifică, într-o manieră ireverențioasă care trece prin anecdotă pentru a ajunge la satiră și parodie, însă de cele mai multe ori – mai ales în prozele de mai mare întindere – permițându-și un acces

poetic către sublim (și aici trebuie să îi dăm dreptate lui Cornel Robu, vorbind despre sf-ul de calitate). Exemplificarea cea mai la îndemână ar fi în personajul Homunculului, preluat de Cristian-Mihail Teodorescu din tradiția hermetică, niciodată prezentat ca

atare, însă prezent în totdeauna fie ca mutant – colectiv, ca Mutăteii, în proza cu același titlu, precum și în intertextul autoreferențial de-a lungul volumului *Senzoriada* –, fie prin variabilitatea negativă a dimensiunilor corpului personajului principal masculin – și

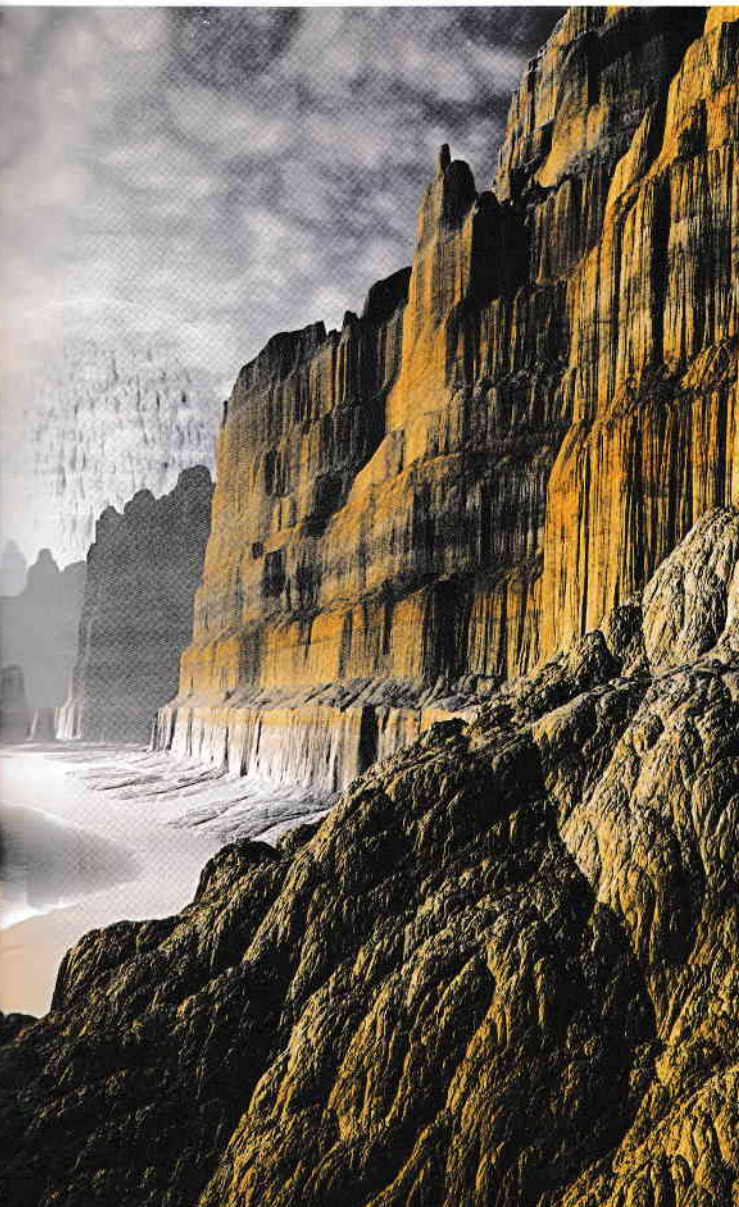
devine, deci, un summum de Savant Nebun/Anti-Erou/Homuncul – care se găsește într-o stare de tensiune permanentă (sexuală, intelectuală, morală, spirituală) în urmărirea scopului său imediat – cucerirea/păstrarea Femeii prin ieșirea din Nebunie, recunoașterea ca Erou,

revenirea la dimensiunile normale de bărbat – și a celui amplu, nimic altceva decât salvarea ziselor elemente de decor grandios, pe fundalul cărora să se desfășoare povestea de dragoste râvnită. Cristian-Mihail Teodorescu este conștient și știe să treacă în ficțiunea sa, printr-o autoironie nimicitoare, că toate s-au scris în poveștile de iubire, însă el chiar reușește, prin personaje, nu numai prin ideea sf, să ducă mai departe ceea ce s-a spus. Femeia Fatală la Cristian-Mihail Teodorescu nu corespunde nici ea clișeului, numelui de catalog, însă aici – întocmai ca pentru Liviu Radu și istoriile alternative – discuția se ramifică înspre alte structuri ideologice și își cere continuarea autonomă.

Dacă prin Liviu Radu și Cristian-Mihail Teodorescu am circumscris într-o câțva genurile fantasticii, amândoi atingând extremele prin sintezele lor vii, vii tocmai pentru că au personajele de mai sus, rămâne acum să umplem zonele de alb din interiorul granițelor. Ne folosim, după cum am spus, de teorie și istorie prin cataloage și obținem o bifurcație a analizei noastre, după cum urmăm – sau nu – expresia tradiționalistă sau pe cea avangardistă în fantastica românească.

Ce ar mai fi un personaj literar „avangardist”,

în 2014? Mai există personaje, dacă ficțiunea fantastică trece în avangardă? Teoria zice că nu, lecturile din Michael Haulică și Sebastian A. Corn ne arată că există ceva care este/ține loc de personaj în ficțiunile speculative scrise în manieră sau cu atitudine avangardistă. Precauțiile de formulare duc la îngreunarea discursului, să trecem direct la exemple. Încă de la schița *Neverly Hills* (Biotronic Action Hero), din 1993, Michael Haulică se arăta capabil să păstreze structurile actanțiale, ucigându-și narativ personajul. Fraza de adineauri pare că este un nonsens, dacă nu ați citi schița respectivă: Zal Bostes, prima ființă biotronică din lumea motocentaurilor, este prezentat mort, pe stradă, el nu face nimic, tocmai ce-a fost ucis, iar asupra corpului său vor acționa niște agenți – să le spunem – „recuperatori”. Da, iată un personaj care nu face nimic, nici măcar nu „suferă” moartea sa, autorul începe proza cu Zal Bostes gata mort. Aici se află cheia avangardismului – la vremea aceea cyberpunk, sesizați ironia istoriei literare: avangardism prin asumarea model... – lui Michael Haulică: el detașează structurile actanțiale de personaj, căci, în cea mai pură manieră cyberpunk, grefarea brațului biotronic prelevat de la Zal Bostes va duce la crearea personajului Genostes. Numele-gol Zal Bostes se

golește de substanța fie și a unui personaj pasiv, pentru a umple numele-gol Genostes, ridicându-l la finalul prozei de două pagini la un personaj de folosit în metanarațiunea volumului cu motocentauri, nefolosit însă în proza-sursă decât ca să fluiera pe stradă... Această superbă detașare – morală, emoțională, spirituală – de aparența personajelor sale, Michael Haulică o duce la ultima consecință în romanul *Transfer*, din 2012, unde novum-ul „hucăi” mută personajele unele într-altele, într-un joc autodistructiv moral, emoțional și spiritual, excelent (de)scris, mai ales în patologia amestecului de motivații, amintiri și angoase.

Sebastian A. Corn nu se detașează de aparența personajelor sale, ci se atașează de ea, multiplicând-o. Încă din *Cartea Brundurilor*, din 1997, el aplică aceluiași nume prezența simultană în mai multe realități – cea ficțional-fizică, cea ficțional-virtuală-cu-suport-fizic, cea ficțional-virtual-autonomă. Din suprapunerea, întrepătrunderea și buclele de feed-back ale conștiințelor cu aceeași personalitate, toate purtând numele persoanei, dar fiind tot atâtea personaje autonome și aflate în varii stadii de conflict, se naște proza lui Sebastian A. Corn. Cu *Cel mai înalt turn din Baabylon*, 2002, și, mai ales, cu *Imperiul Marelui Graal*, 2004,

Sebastian A. Corn explorează de unul singur proliferarea entropică a personajului, păstrând un control auctorial sub o tensiune enormă, foarte bine trecută în scris asupra actanților, cu pagini de mare frumusețe despre precaritatea existenței, în stilul său direct, lipsit de lirism. Totuși, în *Ne vom întoarce în Muribecca*, 2014, Sebastian A. Corn explorează lirismul sub o formulă simplificată a personajului care e și unic, și multiplu, probabil pentru că experimentează pentru prima oară nu cu contradicții între matrici de psihisme, ci cu perechi de paradigme culturale transpuse în individualitățile a doi tineri, Kiaui și François. Nu este locul aici pentru a arăta cum și pe ce întinde narativă, Sebastian A. Corn ajunge să elimine contradicțiile paradigmei culturale, este de ajuns să se spună că o face coerent, într-o manieră care cere ramificarea lecturii – cartea se poate citi în mai multe feluri, fie urmărindu-i acțiunea, fie urmărindu-i propria enciclopedie – pe deplin motivată de o estetică transgenerică și anistorică. Căci concluzia la care ajunge Corn, prin personajul său hibrid Kiaui și prin contraponerea sa cum nu se putea mai „simplă” – cât de simplu poate fi un adolescent rus ajuns în pădurea amazoniană?... – François, este de o atât de mare încărcătură emoțională, încât, chiar păstrându-și

stilul direct, antimetaforic. *Ne vom întoarce în Muri*becca se încheie cu una dintre cele mai lirice finaluri din literatura română recentă. Iată cum un scriitor, care a experimentat vreme de două decenii până la a dezintegra structurile actanțiale prin multiplicarea-în-sine a personajului, ajunge aproape de clasicism, prin sublim: moartea lui Kiaui, așteptată, răscumpărătoare, este o întoarcere în Natura-Matrice și este o ieșire din Matrice, căci nu este un sacrificiu și nici nu era (absolut) necesară! Doar Sebastian A. Corn reușește să întrepătrundă, prin intermediul acestui personaj, tragismul cu absurdul, păstrând verosimilitatea și efectul de lectură cathartic la capătul unui maraton narativ dus cu energie avangardistă.

✱

Am spus până acum că am circumscris genurile interne fantasticii – cu Liviu Radu și Cristian-Mihail Teodorescu – și am numit vârfurile experimentalist-avangardiste – Michael Haulică și Sebastian A. Corn.

Fantastica românească nu trebuie privită, însă, ca o hartă în patru puncte, cele ce urmează nu reprezintă umplutura de lângă roza vânturilor, ci însăși lumea. Căci revirimentul de care vorbeam la început este o mișcare cu coeziune internă, cele patru nume de până acum sunt autori care ne-au

furnizat cele mai accentuate exemple, în zonele necesare de plasare în contextul literar general a fantasticii românești.

Expresia tradiționalistă a fantasticalui presupune rămânerea în subgen și în tiparul personajului tipic ales. Pare o linie de start pentru producții de masă, depersonalizate, comerciale, pulp și foileton la un loc. Nu este chiar așa și, într-un fel, tocmai în respectul canonic se găsește un foarte puternic filon creativ – bineînțeles pentru autorii cu talent și putere de muncă în exploatarea talentului. Ultimii zece ani au dat cărți mari cu supereroi: DemNet-ul lui Dan Doboș, din 2011, este cel mai bun exemplu. Igor Lemme este un geniu cu un complex mesianic asumat și nimic nu l-a oprit pe Dan Doboș de a scrie ultimele două săptămâni din viața personajului său principal în așa fel încât să se vadă de ce lumea trebuie și poate fi salvată numai de el – sau de moartea lui. Un SF de speculație politică și etică, dus la bun sfârșit în ritm implacabil de autorul cel mai bine vândute space opera românești, *Abazia* – pe care am putea-o numi fără a greși, unul din începuturile revirimentului de azi. De asemenea, cyberpunk-ul românesc se încheie cu ultimele romane ale lui Florin Pîtea: *Gangland*, 2006/2011 și, mai ales, *Anul terminal*, 2012. Personajele tipice cyberpunk – colective, în triburile de adolescenți

din Gangland; individuale, Părintele & co. – sau cele post-cyberpunk – mai ales cele feminine, mame singure care devin agenți de teren sau liceence care se autoîntrețin din vânzare de droguri, toate având o nostalgie nemărturisită pentru o existență normală – fac aceste romane să fie memorabile. Deși cu un început prea puțin convingător – un roman și o antologie nu repornesc un subgen într-o literatură –, goticul românesc promite că, dacă va scăpa de clișeele de contessine torturate prin varii pimnițe și se împrumută puțin de la genius loci, recte folclorul și basmul cult românesc, va da cărți de citit. O promisiune ar fi vampirii Șefanei Czeller și, evident, prozele lui Oliviu Crăznic, cele de după antologia *Dincolo de noapte*.

Dacă tot am amintit genius loci, Ștefana Czeller este alături de George Lazăr în vârful listei autorilor care scriu proză scurtă și romane SF cu fundal realist românesc. Poate părea ușor, însă nu este așa, să transformi, să adaptezi un personaj realist la o tramă ficțională SF care să nu fie doar conjuncturală (poante politice, umor cu extraterestre etc.) sau deja uzată (încă o falie în timp în care elevul Ghiță dintr-a VI-a ajunge...). Ei bine, Ștefana Czeller, în *Cerneală și sânge*, din 2011, dă un thriller cu vampiri, ziariste, istorie și alegeri politice în România foarte bine scris. George Lazăr, cu *Fier vechi*, 2014, dă

cel mai bun roman al lui și propria sa versiune de post-cyberpunk, de personaj al Savantului Nebun, de recreionare a personajelor Cireșarilor, toate într-o poveste de aventuri care conține și, de fapt, ce

doream să remarcăm aici: personajul unei femei însărcinate, părăsite de bărbat – geniul român, inginer programator, descoperitor al unei modalități de prevestire a viitorului printr-o ingenioasă instalație de

realitate virtuală, care fuge la americani – în ultimii ani ai dictaturii lui Ceaușescu, nevoită să îndure mizeriile cotidianului de-atunci și anchetele Securității. Iată formula de care vorbeam, în varianta George

Lazăr: proză de calitate cu novum SF de calitate universal valabilă, fiindcă (sau „și” fiindcă) are personaje realiste românești! Se poate și în SF-ul veritabil, deci, nu numai așa cum ne-a obișnuit Sergiu Someșan, prin parodiarea ceaușismului în foarte comica, foarte bine adusa din condei *Apocalipsa după Ceaușescu*, din 2012, unde Geniul Carpaților este readus aici, azi, dintr-o realitate paralelă, mai tânăr, mai inteligent, și aproape este repus în funcție de securității nostalgici.

Că numele sunt doar convenții, iar personajele sunt mai mult decât numele lor, se vede foarte bine din romanul cu extraterestri al lui Lucian Dragoș Bogdan, *Vraciul de pe norul interior*, 2014.

„Extraterestru” generic nu putea lipsi din catalogul nostru și autorul din Alba Iulia, aflat la al patrulea volum propriu, nu ne dezamăgește: urkline, fraerți, roganî se adaugă

oamenilor în descoperirea misterelor universului, într-o frumoasă și credibilă – sub scrisul lui Bogdan – comunitate a inteligențelor și a unei etici universale. Povestea lui Lucian Dragoș Bogdan este despre viață, despre atitudinea față de viață și moarte, despre ce face ca viața să merite să fie trăită dacă ești om, sau orice altă alcătuire biologică înzestrată cu conștiință și capabilă de comunicare, ori – așa cum către final ni se revelează din fantezia autorului – efemeră particulă elementară care apare și dispare, fiind, totuși, vie în fracțiunea aceea de vreme a existenței sale. La o lectură comparativă, romanul lui Lucian Dragoș Bogdan ar putea avea în fantastica românească, datorită noului său catalog de extraterestri, impactul pe care romanul *Babel* al lui Vladimir Colin l-a avut în 1978. Există și alte cărți românești cu acest personaj fundamental genului, însă, pur și simplu, *Vraciul de pe norul interior* e mai bun ca literatură.

Nu se poate încheia o descriție a revirimentului fantasticii românești, prin personaj, fără a-l aminti pe Milu, din romanul *Vegetal*, tocmai apărut sub semnătura lui Dănuț Ungureanu și Marian Truță.

Cei doi autori români reușesc să scrie un soft SF (pe vremuri i-am fi spus „SF poetic”) cu un novum

puternic (mutația genetică a plantelor de cultură scapă de sub control și civilizația se prăbușește sub atacul lanurilor de verde) pe care îl plasează într-un viitor apropiat, într-o zonă rurală a Munteniei; povestea este un roman inițiativ, o descoperire a lumii, a bibliotecii, a sine-lui, de către puștiul de 15 ani, supraviețuitorul Milu.

Semnatarul acestor rânduri a citit romanul de patru ori și încă nu e capabil să treacă de efectul de lectură, evident, o alunecare înspre identificarea cu personajul sau, mai probabil, cu cele care vor să-l protejeze. De aceea este bine să se oprească aici, deși își mai însemnează după fiecare trecere câte o pagină despre care ar vrea să scrie „la rece”.

Împreună cu perechea Kiaul și François a lui Sebastian A. Corn, cu hucile lui Michael Haulică, laolaltă cu homunculi lui Cristian-Mihail Teodorescu, împreună cu Waldemar și Taravik ai lui Liviu Radu, cu genialul Igor Lemme al lui Dan Doboș, cu Părintele lui Florin Pâtea, cu oamenii și ne-oamenii Ștefanei Czeller, George Lazăr și Sergiu Someșan, cu extraterestrii lui Lucian Dragoș Bogdan, personajul Milu creat de Dănuț Ungureanu și Marian Truță vă așteaptă pe dumneavoastră, dragi cititori ai Anticipației, să lecturați cărțile în care au fost scriși, împrietenindu-vă, căci suntem vecini cu toții în realitatea fantasticii românești.